

Statistik om skador och förgiftningar behandlade i slutenvård 2015

År 2015 skrevs cirka 150 000 personer in på sjukhus till följd av en skadehändelse. Det motsvarar nästan 17 procent av alla som skrevs in på sjukhus 2015. Skadehändelserna omfattar cirka 101 000 personer som vårdats för olycksfall, 38 000 för komplikationer i vården, 7 100 för självskada och 1 800 för våld.

Två av tre olyckor är en fallolycka

Liksom tidigare år är fallolyckor den i särklass vanligaste skadeorsaken till att bli inlagd på sjukhus. Fallolyckor utgör två tredjedelar av alla olycksfall, vilket motsvarar cirka 71 000 personer fördelat på 41 000 kvinnor och 30 000 män. Om man tar hänsyn till befolkningsökningen har förekomsten av fallolyckor minskat något sedan början av 2000-talet. Fallolyckor dominerar bland äldre och 2015 var nästan sju av tio av de drabbade 65 år och äldre. Bland kvinnor var denna andel 77 procent och bland män 59 procent. Över 8 procent av alla i åldrarna 85 och äldre var någon gång under 2015 inskrivna på sjukhus till följd av en fallolycka.

Olyckor med personbil minskar

År 2015 vårdades nästan 8 900 personer inlagda på sjukhus till följd av vägtrafikolycka. Dessa olyckor har sedan början av 2000-talet minskat med ungefär en tredjedel och minskningen har främst skett bland kvinnor och män i åldrarna 15–44. En mycket stor del av denna minskning handlar om färre vårdade till följd av olyckor med personbil. Andelen cykelolyckor ökar och 2015 var det 900 fler personer som vårdades efter en cykelolycka än en bilolycka.

321 inlagda för hundbett/angrepp

Vitt skilda olyckshändelser kan leda till inskrivning på sjukhus, här är några exempel på mer eller mindre vanliga olyckor år 2015.

Tabell 1. Exempel på olyckor som lett till inskrivning på sjukhus 2015

Olyckshändelse	Kvinnor	Män	Totalt
Biten eller angripen av hund	199	122	321
Kontakt med bålgeting, geting eller bi	79	120	199
Slagit sig mot eller törnat emot annan person	155	556	711
Explosion av fyrverkeripjä	5	17	22
Exponering för extrem naturlig värme	8	12	20
Exponering för extrem naturlig köld	28	69	97

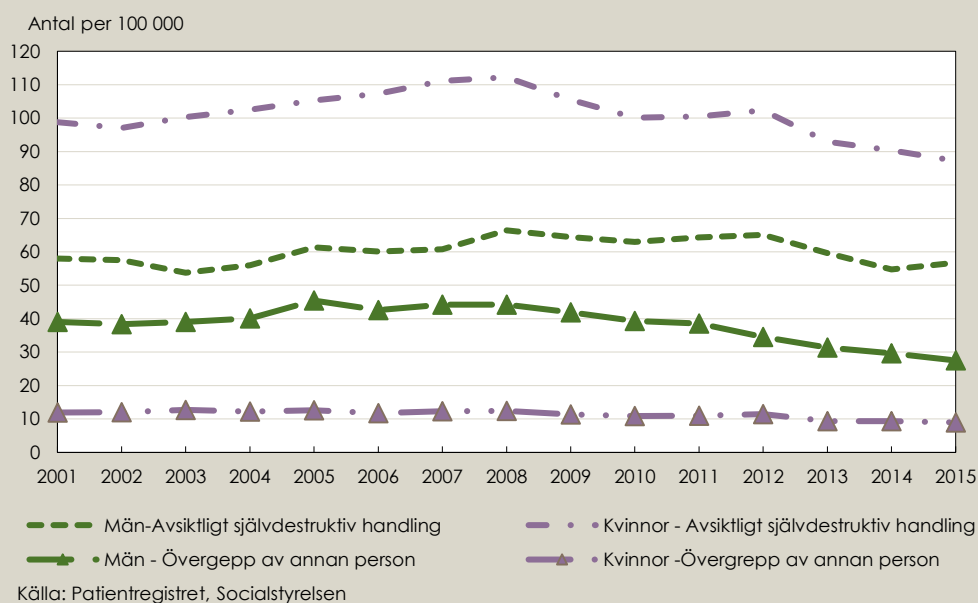
Källa: Patientregistret, Socialstyrelsen

Färre inlagda på sjukhus för våld

År 2015 blev cirka 1 800 personer inskrivna på sjukhus till följd av våld (övergrepp av annan person). Med hänsyn tagen till befolkningsökningen har antalet som vårdats på grund av våld minskat med drygt 30 procent de senaste tio åren. Störst är minskningen bland yngre män i åldern 15–24. Bland dem har det under samma period nästan skett en halvering av sjukhusvårdade på grund av våld. Det är dock också i denna grupp som skador på grund av våld är vanligast.

Figur 1. Avsettligt självdestruktiv handling och övergrepp av annan person

Antal personer per 100 000 invånare som skrivits ut från sjukhus 2001–2015, fördelat på kön

År 2015 var det cirka 7 100 personer som skrevs in på sjukhus för självsador (avsiktligt självdestruktiv handling), och det är i synnerhet unga kvinnor, 15–24 år, som vårdas för detta. De senaste åren har det dock skett en viss minskning i antal kvinnor som vårdats, medan antalet män som vårdats för självskada ligger på i stort sett samma nivå under hela perioden 2001–2015.

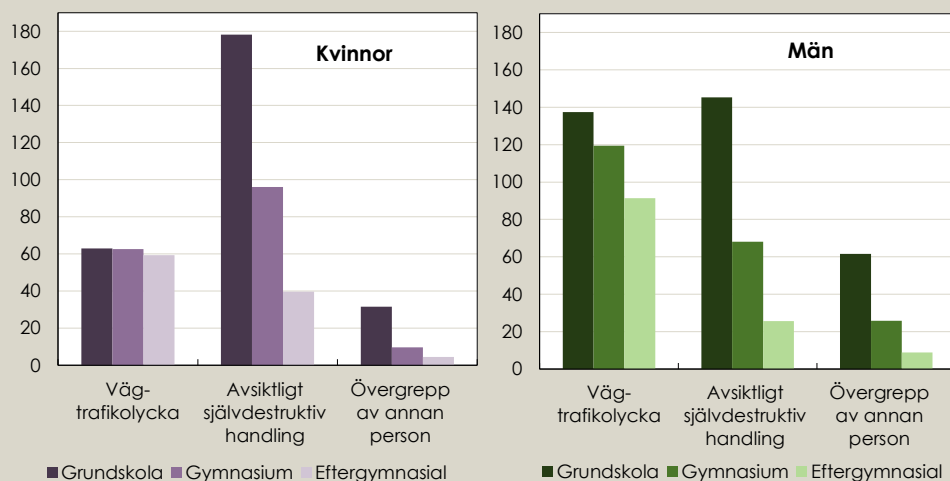
Färre drabbade bland högutbildade

Det är vanligare att personer med låg utbildning skrivs in på sjukhus till följd av en skadehändelse. Det här gäller speciellt avsiktliga skadehändelser, det vill säga våld och självsador. Det är ungefär fem gånger vanligare att personer, i åldern 30–79, med endast grundskoleutbildning vårdas på sjukhus till följd av självskada jämfört med personer med eftergymnasial utbildning. För våld är det cirka sju gånger vanligare. Skillnaderna är inte lika stora när det gäller olycksfall. När det gäller vägtrafikolyckor har kvinnor med olika utbildningsnivå i stort sett samma olycksnivå. Bland män är det mindre vanligt att de med högre utbildning vårdas för vägtrafikolyckor.

Figur 2. Skadehändelser fördelat på utbildningsnivå och kön, 30–79 år

Antal personer per 100 000 invånare utskrivna från sjukhus 2015, åldersstandardiserat

Antal per 100 000

Källa: Patientregistret, Socialstyrelsen och utbildningsregistret, Statistiska Centralbyrån

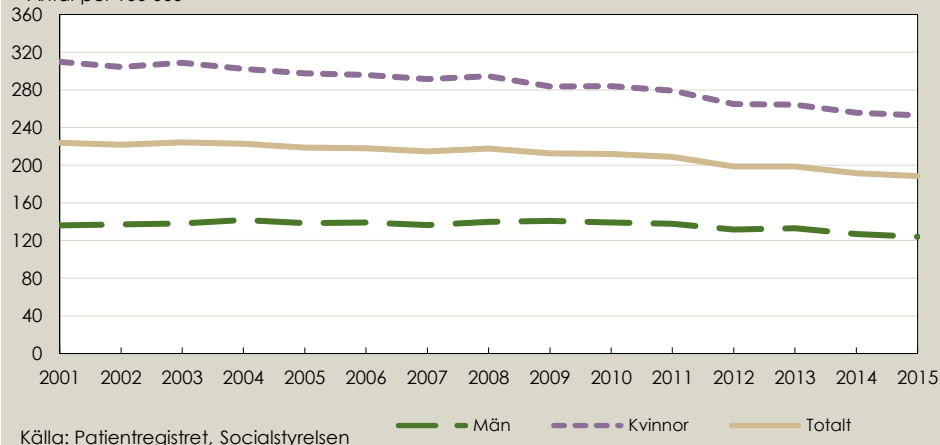
Lårbensfraktur är vanligast

Bland personer som skadats och blivit inskrivna på sjukhus är lårbensfraktur den vanligaste huvuddiagnosen. År 2015 vårdades nästan 18 600 personer på sjukhus för lårbensfraktur.

Figur 3. Lårbensfraktur som huvuddiagnos, fördelat på kön

Antal personer per 100 000 invånare som skrivits ut från sjukhus 2001–2015

Antal per 100 000

Källa: Patientregistret, Socialstyrelsen

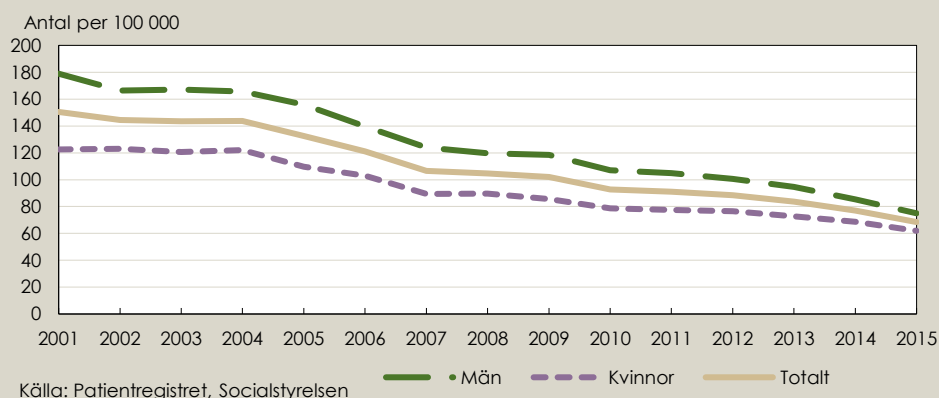
I förhållande till befolkningen har både antalet män och kvinnor som vårdats med en lårbensfraktur minskat något under 2000-talet. Störst har minskningen varit bland kvinnor.

Inläggningar på grund av hjärnskakningar minskar kraftigt

År 2015 skrevs cirka 6 700 personer in på sjukhus med hjärnskakning som huvuddiagnos, men i början av 2000-talet var antalet dubbelt så högt. En stor del av minskningen beror på att personer med hjärnskakningar i allt högre grad tas om hand i öppenvården.

Figur 4. Hjärnskakning som huvuddiagnos, fördelat på kön

Antal personer per 100 000 invånare som skrivits ut från sjukhus 2001–2015

Komplikationer vid medicinsk vård och kirurgiska åtgärder

År 2015 vårdades cirka 38 000 personer på sjukhus för komplikationer. Dessa ökade, (troligen på grund av en ökad rapporteringsbenägenhet), under 2000-talet, men de senaste åren ses en svag minskning. Eftersom bland annat "förväntade" komplikationer och ogynnsamma effekter av läkemedel ingår i denna grupp är detta inte lämpligt att använda som ett mått för vårdskador. Läs mer om patientsäkerhet och vårdskador:

[Socialstyrelsen - Patientsäkerhet](#)

[Inspektionen för vård och omsorg \(IVO\)](#)

Mer information

Du hittar fler tabeller, diagram och annan information i Excel-filen:

www.socialstyrelsen.se/publikationer2017/2017-3-5

För dig som vill göra egna sökningar i statistikdatabasen:

http://www.socialstyrelsen.se/statistik/statistikdatabas/yttreorsakertillskad_ochförgiftningar

Kontakt:

Pernilla Fagerström, statistikfrågor

Telefon: 075-247 30 00

E-post: pernilla.fagerstrom@socialstyrelsen.se